

ECLI:NL:RBGEL:2023:6324

Instantie	Rechtbank Gelderland
Datum uitspraak	22-11-2023
Datum publicatie	04-12-2023
Zaaknummer	C/05/411051 / HZ ZA 22-324
Rechtsgebieden	Verbintenissenrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie	Vonnis in gevoegde zaken. Crypto platform niet aansprakelijk voor schade als gevolg van beleggingsfraude door derden.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl NTHR 2024/4, p. 17

Uitspraak

—

vonnis

RECHTBANK GELDERLAND

Team kanton en handelsrecht

Zittingsplaats Zutphen

Vonnis in gevoegde zaken van 22 november 2023

in de zaak met zaaknummer / rolnummer: C/05/411051 / HZ ZA 22-324 van

[eiseres inz. 22-324] ,

te [plaats] ,

eiseres,

advocaat mr. M.A. Hupkes te Amsterdam,

tegen

de vennootschap naar het recht van Malta **FORIS DAX MT LTD**,
te San Giljan (Malta),
gedaagde,
advocaten mr. P.L. Tjiam, mr. E.R. van der Velde en mr. K.B. van Leeuwen te Amsterdam,

en in de zaak met zaaknummer / rolnummer C/05/417032 / HZ ZA 23-91 van

[eiser inz. 23-91] ,
te [plaats] ,
eiser,
advocaat mr. M.A. Hupkes te Amsterdam,

tegen

de vennootschap naar het recht van Malta **FORIS DAX MT LTD**,
te San Giljan (Malta),
gedaagde,
advocaat mr. P.L. Tjiam, mr. E.R. van der Velde en mr. K.B. van Leeuwen te Amsterdam,

en in de zaak met zaaknummer / rolnummer C/05/415226 / HZ ZA 23-47 van

[eiser inz. 23-47] ,
te [plaats] ,
eiser,
advocaat mr. M.A. Hupkes te Amsterdam

tegen

de vennootschap naar het recht van Malta **FORIS DAX MT LTD**,
te San Giljan (Malta),
gedaagde,
advocaat mr. P.L. Tjiam, mr. E.R. van der Velde en mr. K.B. van Leeuwen te Amsterdam,
Eisers zullen hierna afzonderlijk [eiseres inz. 22-324] , [eiser inz. 23-91] en [eiser inz. 23-47] genoemd worden. Gedaagde zal hierna Crypto.com genoemd worden.

1 De procedure in de drie zaken

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de tussenvonnissen van 14 juni 2023
- de akte na antwoordconclusie tevens houdende producties van [eiseres inz. 22-324] , [eiser inz. 23-91] en [eiser inz. 23-47]
- de antwoordakte van Crypto.com
- de akte houdende aanvullende productie 14 van [eiseres inz. 22-324] , [eiser inz. 23-91] en [eiser inz. 23-47]
- de akte overlegging aanvullende productie A6 van Crypto.com
- de akte overlegging aanvullende productie A7 en A8 van Crypto.com
- het proces-verbaal van mondelinge behandeling van 10 oktober 2023
- de spreekantekeningen van [eiseres inz. 22-324] , [eiser inz. 23-91] en [eiser inz. 23-47]
- de spreekantekeningen van Crypto.com.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2 De feiten

in de drie zaken

- 2.1. [eiseres inz. 22-324] , [eiser inz. 23-91] en [eiser inz. 23-47] zijn slachtoffers geworden van een vorm van beleggingsfraude, die ook wel boilerroomfraude wordt genoemd. Daarbij worden slachtoffers verleid om geld of cryptovaluta te investeren in beleggingsproducten, maar wordt het geld in werkelijkheid overgemaakt naar een fraudeur die met het geld of de cryptovaluta verdwijnt.
- 2.2. Crypto.com is een handelsnaam van Foris Dax MT LTD. Crypto.com is een online platform voor cryptovaluta. Zij biedt haar diensten aan via een online applicatie (app), die gebruikers op hun telefoon kunnen installeren. Via de app kunnen gebruikers onder meer cryptovaluta aanschaffen, bewaren of overmaken naar crypto wallets van derden. Om van de diensten van Crypto.com gebruik te maken, moeten gebruikers in de app een account aanmaken.

in de zaak 22-234

- 2.3. [eiseres inz. 22-324] is door een collega van haar geïnformeerd over beleggen in cryptovaluta via de organisatie [organisatie] . Daarbij heeft de collega de naam [betrokkene 1] (hierna: [betrokkene 1]) genoemd, werkzaam bij [organisatie] , en gemeld dat deze [betrokkene 1] veel ervaring had met beleggen in cryptovaluta.
- 2.4. [organisatie] deed zich via haar website [site organisatie] voor als beleggingsbedrijf.
- 2.5. Op 13 juni 2022 is [eiseres inz. 22-324] gaan zoeken op het internet en zag zij op Facebook een advertentie van [organisatie] . Zij heeft toen een bedrag van 247,79 overgemaakt naar Ecommbx, een Cypriotische entiteit met een Belgisch bankrekeningnummer.
- 2.6. Diezelfde dag werd [eiseres inz. 22-324] gebeld door een Engels sprekend persoon van [organisatie] . Zij heeft gevraagd naar [betrokkene 1] , en is toen doorverbonden. [eiseres inz. 22-324] heeft een gesprek gehad met [betrokkene 1] , waarbij hij haar heeft uitgelegd hoe het beleggen in zijn werk ging.
- 2.7. [eiseres inz. 22-324] heeft vervolgens met hulp van [betrokkene 1] een account aangemaakt op de website van [organisatie] .
- 2.8. Op 16 juni 2022 is [eiseres inz. 22-324] door [betrokkene 1] gebeld. [eiseres inz. 22-324] heeft toen aangegeven dat zij ermee verder wilde gaan. Vervolgens heeft [eiseres inz. 22-324] op aangeven van

[betrokkene 1] toegang verleend tot haar telefoon en iPad via de software Anydesk, waarmee [eiseres inz. 22-324] haar scherm kon delen met [betrokkene 1] en hij op afstand toegang had tot haar telefoon en iPad.

2.9. [betrokkene 1] heeft vervolgens voor en op naam van [eiseres inz. 22-324] een account aangemaakt op Crypto.com.

2.10. [betrokkene 1] heeft [eiseres inz. 22-324] dezelfde dag via Anydesk een bedrag van 4.999,00 laten overmaken vanaf haar ING-rekening naar haar rekening bij Crypto.com. Dit bedrag zou door [betrokkene 1] worden omgezet in cryptovaluta en hij zou deze cryptovaluta overmaken naar het account (de beleggingsportefeuille) van [eiseres inz. 22-324] bij [organisatie] .

2.11. [eiseres inz. 22-324] heeft daarna op dezelfde wijze nog zes keer bedragen overgeboekt. In totaal heeft zij 95.996,00 ingelegd.

2.12. Een paar dagen na de laatste overboeking (van 15 juli 2022) heeft [eiseres inz. 22-324] [betrokkene 1] gevraagd om haar inleg terug te storten op haar rekening bij de ING Bank. Volgens [betrokkene 1] was dat geen probleem, maar dan moest [eiseres inz. 22-324] wel eerst 34.000,00 overmaken naar haar account bij Crypto.com. Dit bedrag kon zij niet betalen.

2.13. [eiseres inz. 22-324] heeft vervolgens haar schoonzoons ingelicht. Zij hebben onderzoek gedaan en hebben [eiseres inz. 22-324] verteld dat zij is opgelicht en dat haar geld is weggesluisd.

2.14. Op 16 augustus 2022 heeft [eiseres inz. 22-324] aangifte gedaan van beleggingsfraude.

2.15. Bij e-mailbericht van 30 augustus 2022 heeft de advocaat van [eiseres inz. 22-324] de overeenkomst met Crypto.com buitengerechtelijk vernietigd. Daarnaast is Crypto.com in de brief aansprakelijk gesteld voor de geleden schade op grond van de artikelen 6:162 BW en 23b Wwft.

in de zaak 23-91

2.16. [eiser inz. 23-91] is directeur-eigenaar van het bedrijf [bedrijf 1]

2.17. Omdat [eiser inz. 23-91] het werkkapitaal van zijn onderneming wilde versterken ten behoeve van de aankoop van een nieuw bedrijfspand is hij in april 2022 zich gaan verdiepen in een vorm van beleggen in cryptovaluta. Hij heeft gezocht op het internet en is uitgekomen op de website van [organisatie] .

2.18. Twee uur nadat hij de website had bezocht werd [eiser inz. 23-91] gebeld door [betrokkene 2] (hierna: [betrokkene 2]), die zei dat hij werkte bij [organisatie] en had gezien dat [eiser inz. 23-91] de website had bezocht.

2.19. Nadat [betrokkene 2] had uitgelegd welke vormen van beleggen [organisatie] [eiser inz. 23-91] kon aanbieden, heeft [eiser inz. 23-91] een bedrag van 250,00 overgemaakt. Ook heeft [eiser inz. 23-91] op verzoek van [betrokkene 2] de software Anydesk gedownload op zijn computer en zijn telefoon, waarmee [eiser inz. 23-91] zijn scherm kon delen met [betrokkene 2] en [betrokkene 2] op afstand toegang had tot de computer en telefoon van [eiser inz. 23-91] .

2.20. [betrokkene 2] heeft voor en op naam van [eiser inz. 23-91] een account aangemaakt bij zowel [organisatie] als bij Crypto.com.

2.21. Half juni 2022 is [eiser inz. 23-91] gebeld door [betrokkene 2] met de mededeling dat [betrokkene 2] hem wilde laten zien wat er mogelijk was met zijn account en welke winsten er konden worden behaald. [eiser inz. 23-91] heeft vervolgens ingelogd op zijn [organisatie] -account en daarin was te

zien dat zijn inleg van 250,00 was gestegen naar een bedrag van 499,00.

- 2.22. [eiser inz. 23-91] heeft vervolgens op 18 juli 2022 een bedrag van 10.000,00 ingelegd. Dit geld heeft hij vanaf zijn bankrekening overgemaakt naar zijn crypto wallet bij Crypto.com, waarna het werd omgezet in cryptovaluta (Bitcoin). Vervolgens zouden de cryptovaluta worden overgemaakt naar het account van [eiser inz. 23-91] bij [organisatie] .
- 2.23. Na deze betaling heeft [betrokkene 2] een investeringsplan aan [eiser inz. 23-91] gepresenteerd. [eiser inz. 23-91] heeft daarna nog negen keer op voormelde wijze bedragen overgeboekt. In totaal heeft [eiser inz. 23-91] 370.000,00 aan cryptovaluta gekocht en over laten maken. Van dit bedrag is 290.000,00 afkomstig van de onderneming van [eiser inz. 23-91] .
- 2.24. Op enig moment is het contact dat [eiser inz. 23-91] had met [organisatie] via [betrokkene 2] overgenomen door [betrokkene 3] , met wie [eiser inz. 23-91] ook veelvuldig telefonisch contact had.
- 2.25. [eiser inz. 23-91] heeft in juni 2022 met [organisatie] afgesproken dat op 23 augustus 2022 minimaal 300.000,00 zou worden teruggeboekt naar zijn rekening. Op 23 augustus 2022 heeft [eiser inz. 23-91] daarover contact gehad met [betrokkene 3] . [betrokkene 3] vertelde hem dat het gelet op de hoogte van het bedrag administratief makkelijker zou zijn om het gehele account van [eiser inz. 23-91] bij [organisatie] op te heffen. Vervolgens is [eiser inz. 23-91] gebeld door een medewerker van Finance van [organisatie] met de mededeling dat het bedrag van 300.000,00 was overgeboekt naar de blockchain, maar dat het bedrag was geblokkeerd. Er moest eerst nog 187.000,00 worden bijgestort om deze blokkade op te heffen. Tijdens een telefoongesprek met [betrokkene 3] later die dag gaf [betrokkene 3] aan dat akkoord kon worden gegaan met bijstorting van een bedrag van 130.000,00.
- 2.26. [eiser inz. 23-91] heeft [betrokkene 3] vervolgens aangegeven dat betaling van 130.000,00 op dat moment niet ging lukken. Hij heeft ook gevraagd om een schriftelijke garantie van [organisatie] dat de terugstorting daadwerkelijk zou plaatsvinden. Daarop hebben [eiser inz. 23-91] en [organisatie] op 1 september 2022 een Brokerage Agreement gesloten, waarvan de strekking was dat als [eiser inz. 23-91] nog een bedrag van 130.000,00 aan cryptovaluta zou overmaken naar zijn crypto wallet bij [organisatie] , zijn volledige tegoed zou worden overgemaakt naar zijn crypto wallet bij Crypto.com.
- 2.27. [eiser inz. 23-91] heeft het bedrag van 130.000,00 niet overgemaakt.
- 2.28. Begin september 2022 heeft [eiser inz. 23-91] in een krantenartikel van 30 juli 2022 gelezen over een persoon die was opgelicht door [organisatie] .
- 2.29. Op 7 september 2022 heeft [eiser inz. 23-91] aangifte gedaan van boilerroomfraude.
- 2.30. Bij e-mailbericht van 13 september 2022 heeft de advocaat van [eiser inz. 23-91] de overeenkomst met Crypto.com buitengerechtelijk vernietigd. Daarnaast is Crypto.com in de brief aansprakelijk gesteld voor de geleden schade op grond van de artikelen 6:162 BW en 23b Wwft.

in de zaak 23-47

- 2.31. Toen de bank van [eiser inz. 23-47] in mei 2021 aangaf negatieve rentes te zullen gaan rekenen vanaf een spaartegoed van 100.000,00, is [eiser inz. 23-47] zich gaan verdiepen in online beleggen.
- 2.32. [eiser inz. 23-47] kwam op het internet terecht op de website van OrbitGTM, en na het lezen van positieve recensies over OrbitGTM besloot hij een contactformulier in te vullen op de website van OrbitGTM.
- 2.33. Nadat hij het contactformulier had ingevuld, werd [eiser inz. 23-47] gebeld door een persoon die zich voorstelde als [betrokkene 4] . Deze persoon bracht [eiser inz. 23-47] in contact met een

persoonlijk adviseur van OrbitGTM, genaamd [betrokkene 5] (hierna: [betrokkene 5]).

- 2.34. Het contact dat [eiser inz. 23-47] daarna met [betrokkene 5] had is grotendeels via e-mail of WhatsApp verlopen.
- 2.35. [eiser inz. 23-47] heeft op instructie van [betrokkene 5] een account geopend bij Jupiter Wallet en een bedrag van 250,00 overgemaakt naar deze wallet.
- 2.36. Na een paar weken heeft [eiser inz. 23-47] een bedrag van 20.000,00 overgemaakt naar een bankrekening in Litouwen op naam van Titanium Road Ltd.
- 2.37. In september 2021 heeft OrbitGTM [eiser inz. 23-47] geadviseerd om een account bij Crypto.com aan te maken, en om in het vervolg via dat account de overboekingen aan OrbitGTM te doen.
- 2.38. [eiser inz. 23-47] heeft vervolgens een account aangemaakt bij Crypto.com en hij heeft drie keer bedragen overgeboekt naar dat account, in totaal 350.000,00, waarna dit werd omgezet in cryptovaluta (Bitcoin). Vervolgens boekte [eiser inz. 23-47] deze cryptovaluta over naar zijn crypto wallet bij OrbitGTM.
- 2.39. Toen eind november 2021 de waarde van cryptovaluta begon te dalen, besloot [eiser inz. 23-47] om zijn cryptovaluta te verkopen en een bedrag van USD 450.000 op te nemen uit zijn account bij OrbitGTM. OrbitGTM gaf aan dat dit akkoord was, maar dat er eerst een aantal kosten moesten worden betaald. Dit waren een platform fee van USD 45.490, een stamp duty van USD 60.390 en een capital gains belasting van USD 99.966.
- 2.40. [eiser inz. 23-47] heeft voormelde kosten betaald via zijn account bij Crypto.com, in totaal een bedrag van 169.500,00. Het geld werd vervolgens op de gebruikelijke wijze omgezet in cryptovaluta en naar zijn wallet bij OrbitGTM overgeboekt.
- 2.41. Tussen deze drie betalingen door heeft Crypto.com het account van [eiser inz. 23-47] tijdelijk geblokkeerd, en hem gevraagd of hij de geldstromen kon toelichten. [eiser inz. 23-47] heeft daarop uitgelegd dat de cryptovaluta naar zijn wallet bij OrbitGTM werden overgemaakt. Daarna is het account van [eiser inz. 23-47] door Crypto.com gedeblokkeerd.
- 2.42. In januari 2022 heeft [eiser inz. 23-47] van OrbitGTM te horen gekregen dat OrbitGTM opgeheven zou worden in verband met nieuwe Engelse wetgeving omtrent cryptohandel en dat de enige manier om aan zijn geld te komen was om zijn account over te schrijven naar de afdeling van OrbitGTM in Singapore. Dan moest hij wel 50.000 Singapore dollar overmaken voor de kosten daarvan.
- 2.43. In april 2022 zag [eiser inz. 23-47] op de website van OrbitGTM dat zij lid was geworden van de Crypto Conduct Authority, een geschillenbeslechter volgens de website. [eiser inz. 23-47] heeft vervolgens deze Crypto Conduct Authority aangeschreven en hij kreeg als reactie dat het optreden van OrbitGTM legaal was en dat de oplossing was het overschrijven van zijn account naar de afdeling in Singapore, waarna hij zijn geld na drie tot vijf werkdagen op zijn Crypto-account kon verwachten. Hiervoor moest hij nog wel twee keer 35.000,00 overmaken via Crypto.com naar zijn wallet bij OrbitGTM. [eiser inz. 23-47] heeft deze betalingen verricht.
- 2.44. Na vijf dagen werd een bedrag van 0,044893 BTC (Bitcoin, omgerekend 942,01) overgemaakt naar de wallet van [eiser inz. 23-47] bij Crypto.com.
- 2.45. Vervolgens werd [eiser inz. 23-47] medegedeeld dat het resterende bedrag niet kon worden overgemaakt, omdat hij zijn account niet verzekerd had en hij daarvoor een extra bedrag van 30.000,00 moest overmaken.

- 2.46. [eiser inz. 23-47] heeft daarna contact opgenomen met een advocaat, mr. Hupkes. Toen werd hem duidelijk dat hij was opgelicht.
- 2.47. [eiser inz. 23-47] heeft in totaal 589.500,00 aan cryptovaluta naar zijn account bij OrbitGTM overgeboekt, waarvan 942,01 is teruggestort.
- 2.48. Op 2 september 2022 heeft [eiser inz. 23-47] aangifte gedaan van oplichting.
- 2.49. Bij e-mailbericht van 30 augustus 2022 heeft de advocaat van [eiser inz. 23-47] de overeenkomst met Crypto.com buitengerechtelijk vernietigd. Daarnaast is Crypto.com in de brief aansprakelijk gesteld voor de geleden schade op grond van de artikelen 6:162 BW en 23b Wwft.

3 De vorderingen

in de zaak 22-324

- 3.1. [eiseres inz. 22-324] vordert samengevat dat de rechtbank bij uitvoerbaar bij voorraad te verklaren vonnis:
1. voor recht zal verklaren dat de overeenkomst buitengerechtelijk is vernietigd, althans deze in rechte ex artikel 6:193j BW zal vernietigen, althans voor recht zal verklaren dat Crypto.com onrechtmatig heeft gehandeld en/of toerekenbaar tekort is geschoten, zodat Crypto.com gehouden is de door [eiseres inz. 22-324] betaalde bedragen terug te betalen dan wel de geleden schade te vergoeden,
 2. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiseres inz. 22-324] te betalen een bedrag van 96.996,00 te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 15 juli 2022,
 3. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiseres inz. 22-324] te betalen een bedrag van 1.745,00 voor buitengerechtelijke incassokosten,
 4. Crypto.com zal veroordelen in de proceskosten en in de nakosten,
 5. een certificaat als bedoeld in artikel 53 van de Brussel I bis-Verordening in de Engelse taal af zal geven.

in de zaak 23-91

- 3.2. [eiser inz. 23-91] vordert samengevat dat de rechtbank bij uitvoerbaar bij voorraad te verklaren vonnis:
1. voor recht zal verklaren dat de overeenkomst buitengerechtelijk is vernietigd, althans deze in rechte ex artikel 6:193j BW zal vernietigen, althans voor recht zal verklaren dat Crypto.com onrechtmatig heeft gehandeld en/of toerekenbaar tekort is geschoten, zodat Crypto.com gehouden is de door [eiser inz. 23-91] betaalde bedragen terug te betalen dan wel de geleden schade te vergoeden,
 2. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiser inz. 23-91] te betalen een bedrag van 369.059,00 te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 20 augustus 2022,
 3. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiser inz. 23-91] te betalen een bedrag van 3.620,00 voor buitengerechtelijke incassokosten,
 4. Crypto.com zal veroordelen in de proceskosten en in de nakosten,
 5. een certificaat als bedoeld in artikel 53 van de Brussel I bis-Verordening in de Engelse taal af zal geven.

in de zaak 23-47

- 3.3. [eiser inz. 23-47] vordert samengevat dat de rechtbank bij uitvoerbaar bij voorraad te verklaren vonnis:

1. voor recht zal verklaren dat de overeenkomst buitengerechtelijk is vernietigd, althans deze in rechte ex artikel 6:193j BW zal vernietigen, althans voor recht zal verklaren dat Crypto.com onrechtmatig heeft gehandeld en/of toerekenbaar tekort is geschoten, zodat Crypto.com gehouden is de door [eiser inz. 23-47] betaalde bedragen terug te betalen dan wel de geleden schade te vergoeden,
2. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiser inz. 23-47] te betalen een bedrag van 558.558,00 te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 8 juli 2022,
3. Crypto.com zal veroordelen om tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan [eiser inz. 23-47] te betalen een bedrag van 4.717,00 voor buitengerechtelijke incassokosten,
4. Crypto.com zal veroordelen in de proceskosten en in de nakosten,
5. een certificaat als bedoeld in artikel 53 van de Brussel I bis-Verordening in de Engelse taal af zal geven.

in de drie zaken

- 3.4. Aan hun vorderingen leggen eisers samengevat het volgende ten grondslag. Crypto.com heeft zich schuldig gemaakt aan een oneerlijke handelspraktijk in de zin van artikel 6:193b BW. Crypto.com heeft zonder de vereiste registratie bij De Nederlandsche Bank haar diensten op de Nederlandse markt aangeboden en daarmee in strijd gehandeld met artikel 23b Wwft. Door overeenkomsten te sluiten met eisers heeft Crypto.com een strafbaar feit gepleegd. Crypto.com handelt misleidend door haar diensten aan te bieden terwijl sprake is van een wettelijk verbod. Op grond van artikel 6:193j BW zijn eisers daarom gerechtigd de overeenkomst met Crypto.com te vernietigen. Als gevolg hiervan geldt dat hetgeen eisers hebben voldaan onverschuldigd is betaald, zodat Crypto.com die bedragen aan eisers moet terugbetalen. Ook is sprake van onrechtmatig handelen door Crypto.com in de zin van artikel 6:162 BW doordat zij in strijd met de wet haar diensten aanbiedt en doordat zij haar zorgplicht heeft geschonden. Eisers beroepen zich op de zogenaamde Kelderluik-criteria en stellen dat Crypto.com haar klanten in gevaar brengt en verwijtbaar nalatig is geweest. De geleden schade is gelijk aan hetgeen is voldaan door eisers. Crypto.com dient deze schade te vergoeden.

4 Het verweer

- 4.1. Crypto.com voert verweer in de drie zaken. Crypto.com concludeert tot afwijzing van de vorderingen van eisers, met uitvoerbaar bij voorraad te verklaren veroordeling van eisers in de kosten van deze procedure, te vermeerderen met de wettelijke rente.
- 4.2. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover nodig, nader ingegaan.

5 De beoordeling in de drie zaken

Inleiding

5.1. Vast staat dat eisers slachtoffer zijn geworden van beleggingsfraude door personen die zich voordoen als beleggingsadviseurs van niet bestaande bedrijven ([organisatie] en OrbitGTM). Ook staat vast dat Crypto.com niet bij het handelen van deze personen is betrokken. Wel is bij dit handelen gebruik gemaakt van de diensten die Crypto.com aanbiedt, waaronder het aanschaffen van cryptovaluta en het overmaken van cryptovaluta naar de frauderende derden. De vraag die hier aan de orde is, is of Crypto.com door de wijze waarop zij haar diensten aanbiedt aansprakelijk is voor het feit dat eisers hun geld aan (de personen achter) deze niet bestaande bedrijven zijn kwijtgeraakt. De rechtbank zal hierna toelichten dat Crypto.com niet aansprakelijk is en dat de vorderingen van eisers daarom moeten worden afgewezen.

Ontbreken causaal verband; geen vernietiging van de overeenkomst

5.2. Voor een geslaagd beroep op vernietiging is op grond van artikel 6:193j BW causaal verband vereist tussen de oneerlijke handelspraktijk naar eisers stellen het zonder de vereiste registratie bij DNB aanbieden van diensten door Crypto.com en de totstandkoming van de overeenkomst tussen eisers en Crypto.com. Vereist is dus dat eisers in dit concrete geval de overeenkomsten zijn aangegaan met Crypto.com als gevolg van de gestelde oneerlijke handelspraktijk. Naar het oordeel van de rechtbank is dit causaal verband niet aanwezig. De overeenkomsten zijn daarom niet vernietigbaar op grond van artikel 6:193j lid 3 BW. Als gevolg hiervan behoeft de stelling dat sprake is van een oneerlijke handelspraktijk geen beoordeling. De rechtbank komt tot het oordeel dat causaal verband in voormelde zin ontbreekt om de volgende redenen.

5.3. Eisers hadden geen ervaring met beleggen in cryptovaluta en zij hebben zich daarbij geheel laten leiden door de (personen die zich voordeden als) contactpersonen van [organisatie] en OrbitGTM. Deze contactpersonen hebben eisers ertoe bewogen om een account te openen bij Crypto.com en om telkens gelden over te boeken naar hun crypto wallets bij Crypto.com, daarmee cryptovaluta aan te kopen en deze over te boeken naar een wallet buiten het platform van Crypto.com. Daarbij is door [eiseres inz. 22-324] en [eiser inz. 23-91] zelfs de bediening van hun apparaten volledig uit handen gegeven aan de contactpersonen (via Anydesk), waarna de contactpersonen de accounts bij Crypto.com hebben aangemaakt op naam van [eiseres inz. 22-324] en [eiser inz. 23-91] . En [eiser inz. 23-47] is door de contactpersoon overgehaald om zelf een account aan te maken bij Crypto.com. Door de contactpersonen is gebruik gemaakt van fictieve websites, waarop de suggestie werd gewekt dat de cryptovaluta nog in het bezit van eisers waren en waarop de fictieve waarde van de cryptovaluta werd getoond. Niet gesteld of gebleken is dat eisers, voordat zij een account aanmaakten bij Crypto.com, informatie hebben opgezocht of opgevraagd over Crypto.com. Dat een handeling of een mededeling van Crypto.com invloed zou hebben gehad op de beslissingen van eisers is niet gebleken. Eisers hebben de beslissing om te gaan beleggen en ten behoeve daarvan een account aan te (laten) maken bij Crypto.com genomen als gevolg van de mededelingen (de handelspraktijken) van de contactpersonen van [organisatie] en OrbitGTM. Daarmee is niet voldaan aan het causaliteitsvereiste van artikel 6:193j lid 3 BW.

Onrechtmatige daad

5.4. Eén van de vereisten voor aansprakelijkheid op grond van artikel 6:162 BW is dat er sprake is van causaal verband tussen de onrechtmatige daad en de schade. Naar het oordeel van de rechtbank is dat causaal verband niet komen vast te staan.

5.5. Hiervoor is geoordeeld dat er geen causaal verband is tussen het gestelde handelen van Crypto.com in strijd met de wet (het niet beschikken over de vereiste registratie bij DNB) en het aangaan van de overeenkomst met Crypto.com. Voor zover eisers bedoelen te betogen dat als Crypto.com zich wel bij

DNB had geregistreerd de fraude niet zou hebben plaatsgevonden, slaagt dat betoog niet. Eisers lieten zich immers geheel leiden door de contactpersonen van [organisatie] en OrbitGTM zodat niet kan worden vastgesteld dat als Crypto.com zich wel bij DNB had geregistreerd, de fraude zou zijn voorkomen. Dat de registratie had geleid tot (extra) voorzorgsmaatregelen door Crypto.com, waardoor eisers uiteindelijk hadden afgezien van de transacties, is door eisers onvoldoende onderbouwd gesteld.

- 5.6. De rechtbank gaat ook niet mee in de stelling van eisers dat Crypto.com haar tegenover eisers in acht te nemen zorgplicht heeft geschonden. Volgens eisers beschikt Crypto.com ten onrechte niet over een transactiemonitoringsstelsel. Eisers miskennen hiermee dat op een cryptodienstverlener in het algemeen niet de verplichting rust om alle wallets die bij haar worden gehouden en alle transacties die via haar platform plaatsvinden, doorlopend te controleren op mogelijke fraude. Van een dergelijke verplichting zou pas sprake kunnen zijn als daarvoor een concrete aanleiding bestaat, in die zin dat er concrete wetenschap of serieuze aanwijzingen zijn voor ongebruikelijke activiteiten.
- 5.7. Eisers stellen dat via de blockchain fraude goed te herkennen is, omdat transacties daarin veel verder kunnen worden gevolgd dan bij betalingsverkeer via banken, en dat Crypto.com eisers hierdoor had moeten beschermen tegen de frauduleuze transacties. Ter onderbouwing verwijzen eisers naar een rapport van F. van Weert, senior blockchainanalist bij Findt B.V. (productie 14 van eisers). Naar het oordeel van de rechtbank kan daaruit niet worden geconcludeerd dat er ten aanzien van de transacties die door of namens eisers zijn gedaan aanwijzingen waren van frauduleuze transacties, op grond waarvan Crypto.com beschermende maatregelen had moeten nemen. Dat het ging om betalingen van grote bedragen naar een entiteit door een groot aantal personen is onvoldoende om aan te nemen dat Crypto.com deze betalingen als frauduleus had moeten detecteren. Grote transacties zijn niet ongebruikelijk bij beleggingen in cryptovaluta en de omstandigheid dat er een groot aantal klanten cryptovaluta naar dezelfde crypto wallet overmaakt is niet zonder meer een indicatie voor fraude. Ook is onvoldoende onderbouwd dat Crypto.com, na de toelichting die zij aan [eiser inz. 23-47] had gevraagd naar aanleiding van een transactie en de reactie van hem daarop onder meer het noemen van de naam van de ontvanger OrbitGTM nader onderzoek had moeten doen en maatregelen had moeten nemen. Een cryptodienstverlener is niet verplicht de persoon of maatschappij achter de wallet waarnaar de cryptos worden overgeboekt, te achterhalen en/of te controleren. Niet gebleken is dat Crypto.com op het moment van het uitvoeren van de transacties wist of had moeten weten dat sprake was van een onbetrouwbare partij. Dat en hoe dit door middel van state-of-the-art software had kunnen en moeten worden gedetecteerd door Crypto.com, zoals ter zitting door eisers nog is betoogd, is onvoldoende onderbouwd. Nog daargelaten of de zorgplicht met zich zou brengen dat Crypto.com daartoe verplicht zou zijn of zou kunnen worden gehouden. Op grond van het vorenstaande is de rechtbank van oordeel dat van schending van een zorgplicht door Crypto.com geen sprake is.

Slotsom

- 5.8. Nu er geen sprake is van schending van een zorgplicht en ook een causaal verband tussen de schade van eisers en het handelen van Crypto.com ontbreekt, is Crypto.com niet aansprakelijk voor de gestelde schade. De vorderingen van eisers zullen daarom worden afgewezen. Omdat de vorderingen stranden op deze gronden, behoeven de overige stellingen en verweren ten aanzien van het beroep van eisers op de artikelen 6:193b BW en artikel 6:162 BW geen bespreking.

Proceskosten

- 5.9. Eisers zullen als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Omdat het verweer in de drie zaken in grote mate gelijklopend is, wordt daarmee bij de toekenning van het aantal punten voor het salaris van de advocaat rekening gehouden en worden die kosten naar rato verdeeld over eisers. De kosten aan de zijde van Crypto.com worden als volgt per zaak begroot.

in de zaak 22-324

[eiseres inz. 22-324] zal worden veroordeeld in de volgende kosten:

- griffierecht 2.837,00
 - salaris advocaat 1.475,00 (2,5 punten × 1/3 x tarief 1.770,00)
- Totaal 4.312,00

in de zaak 23-91

[eiser inz. 23-91] zal worden veroordeeld in de volgende kosten:

- griffierecht 5.737,00
 - salaris advocaat 2.678,33 (2,5 punten × 1/3 x tarief 3.214,00)
- Totaal 8.415,33

in de zaak 23-47

[eiser inz. 23-47] zal worden veroordeeld in de volgende kosten:

- griffierecht 5.737,00
 - salaris advocaat 2.678,33 (2,5 punten × 1/3 x tarief 3.214,00)
- Totaal 8.415,33

6 De beslissing

De rechtbank

in de zaak 22-324

- 6.1. wijst de vorderingen af,
- 6.2. veroordeelt [eiseres inz. 22-324] in de proceskosten, aan de zijde van Crypto.com tot op heden begroot op 4.312,00, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over dit bedrag met ingang van de veertiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,
- 6.3. verklaart dit vonnis in deze zaak wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad,

in de zaak 23-91

- 6.4. wijst de vorderingen af,
- 6.5. veroordeelt [eiser inz. 23-91] in de proceskosten, aan de zijde van Crypto.com tot op heden begroot op 8.415,33, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over dit bedrag met ingang van de veertiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,
- 6.6. verklaart dit vonnis in deze zaak wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad,

in de zaak 23-47

- 6.7. wijst de vorderingen af,
- 6.8. veroordeelt [eiser inz. 23-47] in de proceskosten, aan de zijde van Crypto.com tot op heden begroot op 8.415,33, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over dit bedrag met ingang van de veertiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,
- 6.9. verklaart dit vonnis in deze zaak wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. F.M.C. Boesberg, mr. P.F.A. Bierbooms en mr. M.M.K.J. Steketee en in het openbaar uitgesproken op 22 november 2023.

sa